

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Asia

Lausunnon antaminen Pirkanmaan hyvinvointialueen konsernipalvelujohtajan virkavalintaa koskevassa valitusasiassa dnro 1653/03.04.04.04.09/2022

Valituksen kohteena oleva päätös

Pirkanmaan hyvinvointialueen valtuusto 6.6.2022 § 75

Lausunnon antaja

Pirkanmaan hyvinvointialue
Aluehallitus
PL 272
33101 Tampere
kirjaamo@pirha.fi

Prosessiosoite:
hallintolakimies Miia Luukko
(etunimi.sukunimi@pirha.fi)
p. 044 472 2931

Valittaja

Anne Santalahti

Lausuntopyyntö

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kehottaa antamaan valituksen johdosta lausunnon tai, mikäli hallintosääntö sitä edellyttää, hankkimaan valtuuston lausunnon.

Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Mukaan pyydetään liittämään jäljennökset kaikista valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista.

Valituksessa esitetyt vaatimukset lyhyesti

Valitusperusteena on se, että päätös on valittajan käsityksen mukaan syntynyt virheellisen tai puolueellisen ansiovertailun perusteella. Lisäksi valittaja pyytää hallinto-oikeutta tutkimaan, onko muutoksenhakuoikeuden toteutumisessa tapahtunut menettelytapavirhe johtuen asiakirjojen toimittamatta jättämisestä muutoksenhakuajankohdalla.

Valituksessa pyydetään hallinto-oikeutta tutkimaan, onko ansiovertailu tehty hyvää hallintotapaa noudattaen, onko käytetty pisteytys perustunut hakuilmoituksessa olleisiin vaatimuksiin ja onko hakemuksessa olleiden avointen kysymysten pisteytys tehty syrjimättömästi.

Mikäli ansiovertailua ei ole tehty syrjimättömästi, tulee aluevaltuuston tekemä valintapäätös valituksen mukaan kumota, koska se on syntynyt lain vastaisesti. Jos Juhani Sandilla ei ole osoittaa riittävää hyvinvointialueen konsernipalvelujohtajalta hallintosäännön mukaan edellytettyä järjestämisvastuun ja koko sote-toimialan tuntemusta, tulee aluevaltuuston tekemä valintapäätös myös kumota.

LAUSUNTO

I Lausunnon antaja

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 10 §:n mukaan aluehallitus päättää selityksen, vastineen ja lausunnon antamisesta aluevaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta silloin, kun hallitus yhtyy valtuuston päätökseen.

II Selostus asiasta

II.1 Tausta

Vuoden 2023 alusta vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille. Kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa oleva sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen henkilöstö siirtyy uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueiden palvelukseen. Siirtyminen hyvinvointialueelle katsotaan liikkeenluovutukseksi ja siihen sovelletaan työsopimuslain sekä kunnallisesta ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain liikkeenluovutussäännöksiä.

Henkilöstö siirtyy niin sanottuina vanhoina työntekijöinä ja säilyttää siirtymähetkellä voimassa olevat työ -tai virkasuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

II.2 Viran perustaminen ja kelpoisuusehto

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) luvussa 11 säädetään henkilöstöstä. Lain 92 §:n mukaan hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa

hyvinvointialueeseen. Virkasuhteesta ja työsopimussuhteesta sekä virka- ja työehtosopimuksista hyvinvointialueella säädetään erikseen. Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka. Lain 93 §:n mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää aluevaltuusto tai hyvinvointialueen hallintosäännössä määrätty muu toimielin.

Pirkanmaan hyvinvointialueen 12.4.2022 hyväksytyn hallintosäännön 33 §:n mukaan aluehallitus päättää virkojen perustamisesta muiden kuin hyvinvointialueen johtajan osalta. Hallintosäännön 35 §:n mukaan kelpoisuusehdoista päätetään virkaa perustettaessa tai kelpoisuusehdoista päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisen.

Hallintosäännön 15 §:n mukaan hyvinvointialue jakaantuu kolmeen tehtäväalueeseen, jotka ovat strateginen ohjaus, tukipalvelut ja palvelutuotanto, joka sisältää sosiaali- ja terveystalouden palvelut ja pelastuslaitoksen palvelut. Tehtäväalueille tulee perustaa tehtäväalueiden johtajien ja tarkastusjohtajan virat sekä vahvistaa virkojen kelpoisuusehdot. Strategisen ohjauksen tehtäväalueen johtajana toimii konsernipalvelujohtaja.

Aluehallitus on päättänyt konsernipalvelujohtajan viran perustamisesta 21.4.2022 § 74. Virka on päätetty täyttää toistaiseksi voimassa olevana. Aluehallitus vahvisti viran kelpoisuusvaatimukseksi ”soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja toimialan tuntemus ja riittävä kokemus vaativista johtamistehtävistä”.

II.3 Konsernipalvelujohtajan tehtävät

Hallintosäännön mukaan konsernipalvelujohtajan tehtävänä on

1. valmistella hyvinvointialuejohtajan alaisuudessa järjestämiskäytäntöjä
2. ohjata ja seurata järjestämistä toteutumista erityisesti palvelujen vaikuttavuusnäkökulmasta
3. huolehtia osaltaan konsernin kokonaisedun toteutumisesta ja omistajaohjauksen toimeenpanosta
4. vastata strategisen ohjauksen vastuualueiden koordinoimisesta
5. toimia strategisen ohjauksen vastuualuejohtajien esihenkilönä

Konsernipalvelujohtaja toimii strategiajohtajan, hallintojohtajan, hankintojohtajan, talousjohtajan, henkilöstöjohtajan, viestintäjohtajan ja tietojärjestelmien johtajan esimiehenä.

II.4 Johtavien viranhaltijoiden virkavalintamenettely

Aluehallitus on 21.4.2022 § 75 päättänyt johtavien viranhaltijoiden virkavalintamenettelystä seuraavasti:

Kunnallisesta ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 4 §:n mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on muun työnantajan palveluksessa olevan henkilön ottaminen virkasuhteeseen lain tai

sopimuksen nojalla tapahtuvan toiminnan siirtämisen yhteydessä taikka muu näihin rinnastettava hallintosäännössä määritetty peruste.

Liikkeenluovutuksissa Kuntatyönantajien (KT) juridisesti suosittelema malli henkilövalintoihin on johtajien valitseminen siirtävästä henkilöstöstä ilmoittautumismenettelyn / ansiovertailun ja yhteistoiminnassa sovitun valintamenettelyn kautta. Kyseessä on liikkeen luovutukseen liittyvä sisäinen kartoitus luovutuksen piirissä olevasta henkilöstä, joista työnantaja valitsee, kuka on sopivin ja kelpoisin virkaan.

Aluehallitus perusti 21.4.2022 kokouksessaan hyvinvointialueen johtavien viranhaltijoiden virat (johtajatasot 2–3) ja vahvisti virkojen kelpoisuusvaatimukset. Johtavien viranhaltijoiden virat avattiin pääosin haettavaksi sisäiseen ilmoittautumismenettelyyn. Ilmoittautumismenettelyn kautta virkoihin voi hakeutua liikkeen luovutuksen piirissä oleva vastaavissa johtotason tehtävissä työskentelevä henkilöstö sekä hyvinvointialueen valmistelussa määräaikaisissa palvelussuhteissa työskentelevä valmisteluhenkilöstö.

Johtavien viranhaltijoiden tehtäviin valinnat tehtiin aluevaltuuston 12.4.2022 hyväksymän hallintosäännön mukaisesti. Aluevaltuusto ottaa virkaan sosiaali- ja terveysjohtajan, pelastusjohtajan, konsernipalvelujohtajan, tukipalvelujohtajan ja tarkastusjohtajan (johtajataso 2).

Valintapäätökset, jotka koskevat yli 12 kuukauden palvelussuhdetta tai toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen valintaa, tehdään esittelystä, ellei hallintosäännössä toisin mainita. Johtavien viranhaltijoiden virkavalinnassa esittelijänä toimii vt. hyvinvointialuejohtaja tai hyvinvointialuejohtaja ja päättäjänä aluevaltuusto (johtajataso 2) ja aluehallitus (johtajataso 3).

Virkoihin valinnat tehdään siten, että henkilöt aloittavat virassaan 1.1.2023. Liikkeen luovutuksen piirissä vastaavissa johtotason tehtävissä olevista ja valmistelun määräaikaisesta henkilöstöstä virkojen kelpoisuusvaatimukset täyttävistä henkilöistä valitaan johtavat viranhaltijat ansiovertailun perusteella. Ansiovertailussa huomioidaan virkoihin ilmoittautuneet ja muut liikkeenluovutuksen piirissä olevat kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöt.

Johtavan viranhaltijan virkaan 1.1.2023 alkaen valittu henkilö voidaan ottaa määräaikaiseen ja mahdollisesti osa-aikaiseen virkasuhteeseen enintään 31.12.2022 saakka.

II.5 Virkavalinta

Päätetyn kelpoisuusehdon lisäksi konsernipalvelujohtajan tehtävässä edellytettiin hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä esiintymisvalmiuksia. Lisäksi edellytettiin hyvää suomen kielen suullista ja kirjallista taitoa. Eduksi katsottiin englannin kielen taito, kyky hallita ja koordinoita laajoja kokonaisuuksia ja toimeenpanna uudistuksia, sekä työkokemus vastaavista tehtävistä.

Konsernipalvelujohtajan virka oli sisäisessä ilmoittautumismenettelyssä 25.4. - 9.5.2022. Virkaan ilmoittautui 10 henkilöä, joista haastateltiin neljä.

Valintaa valmistelevan ryhmän työskentelyyn osallistui vt. hyvinvointialuejohtaja sekä aluevaltuuston ja aluehallituksen puheenjohtajisto. Valintaryhmää avustivat hr-suunnittelija sekä ulkopuolinen konsultti.

Hakijoista on tehty ansiovertailu. Ansiovertailu sisältää virkaan ilmoittautuneet, jonka lisäksi valinnassa on huomioitu muut liikkeenluovutuksen piirissä olevat kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöt.

Valintaa valmistelevan ryhmän yksimielisenä esityksenä oli, että ansiovertailun ja haastattelussa saadun kokonaisvaikutelman mukaan sopivin konsernipalvelujohtajan virkaan on Juhani Sand.

Aluevaltuusto valitsi päätöksellään 6.6.2022 § 75 konsernipalvelujohtajan virkaan yksimielisesti Juhani Sandin.

III Vastaus vaatimukseen

Hyvinvointialue katsoo jäljempänä esitetyillä perusteilla, että valitus on perusteeton ja pyytää, että hallinto-oikeus hylkää valituksen.

III.1 Ansiovertailu

Virkanimitysperusteista

Viranomaisella on laaja harkintavalta valita kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista kenet tahansa. Harkintavaltaa kaventavat ainoastaan Suomen perustuslain § 125 säännökset yleisistä nimitysperusteista: taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä tarkoitetaan tulokselliseen työskentelyyn liitettjä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Koeteltu kansalaiskunto liitetään yleisesti nuhteettomaan käytökseen. Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua. Koulutuksen ja työkokemuksen ohella arvioidaan viran hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia ja valinta kohdistetaan ansioituneimpaan ja sopivimpaan hakijaan.

Konsernipalvelujohtajan viran ilmoittautumismenettelyssä on kartoitettu virkaa ilmoittautuneiden osaamista. Virkaan ilmoittautunut on antanut tiedot pätevyyden osoittamasta tutkinnosta, muusta suorittamastaan oleellisesta koulutuksesta ja täydennyskoulutuksesta. Lisäksi ilmoittautumismenettelyssä on täydennetty tiedot oleellisesta työkokemuksesta, sen sisällöstä ja kestosta. Henkilökohtaisia ominaisuuksia ja soveltuvuutta viran hoitamiseen arvioitiin mm. ilmoittautumislomakkeen lisäkysymyksiin annettujen vastausten perusteella.

Ansiovertailu

Ansiovertailu on tehty suhteessa viran tehtäviin, virassa vaadittaviin ominaisuuksiin sekä hakuilmoituksessa olleisiin valintakriteereihin. Valinnan tekijällä on laaja harkintavalta painottaa yhtä kelpoisuusvaatimusta ja jättää huomioimatta jokin muu vaatimus ansiovertailuun perustuvan kokonaisarvioinnin perusteella. Valintaryhmä sekä päätöksentekijä ovat erityisesti painottaneet ilmoittautumismenettelyssä olevien johtotason virkojen osalta määritellyä kelpoisuusvaatimusta riittävästä kokemuksesta vaativista johtamistehtävistä.

Ansiovertailussa on pisteytetty eri osa-alueet. Kelpoisuudesta ja muusta oleellisesta koulutuksesta pisteytys oli 1 – 3 pistettä. Oleellisesta työkokemuksesta, toimialan tuntemuksesta ja johtajakokemuksesta oli mahdollista saada enintään 6 pistettä. Arviointi suoritettiin 0,5 pisteen tarkkuudella.

Arvioitavia tekijöitä oli hakijoiden hyvinvointialueen toiminnan tuntemus, konsernipalvelujen kokonaisuuden tuntemus, oleellinen työkokemus sekä kokemus aikaisemmin johdettavasta kokonaisuudesta. Pirkanmaan hyvinvointialue suurin hyvinvointialue, jonka palvelukseen siirtyy 1.1.2023 alkaen n. 19 000 työntekijää. Tämän vuoksi oleellisessa työkokemuksessa ja riittävässä johtajakokemuksessa tarkastellaan myös johdetun organisaation kokoa, henkilöstön määrää ja talousvastuun kokonaisuutta. Annetuista pisteistä muodostui hakemusasiakirjojen mukaiset tiedot ja taidot yhteensä. Korkeimmat pisteet saaneet hakijat kutsuttiin haastatteluun.

Valintaan vaikuttava ratkaiseva tekijä oli hakijan henkilökohtaiset ominaisuudet, joista saatiin tietoa hakemuksesta ja haastattelusta. Haastattelu pisteytettiin esitettyihin kysymyksiin annettujen vastausten perusteella. Lisäksi arvioitiin kokonaisuutta. Enimmillään pisteitä haastattelusta sai 9. Arviointi suoritettiin 0,5 pisteen tarkkuudella. Valintaesitykseen johtanut ansiovertailu sisälsi myös haastattelusta saadut pisteet.

Tavanomaisesta yksittäisestä virkavalinnasta poiketen, tässä virkavalintamenettelyssä on täytetty useita johtotason virkoja lähes samanaikaisesti. Tähän tehtävään ilmoittautuneista kymmenestä hakijasta kahdeksan haastateltiin johtotason virkojen valintaprosessissa: Päivi Tryyki, Taru Kuosmanen, Tuukka Salkoaho, Marika Lanne, Taina Niiranen, Juhani Sand, Riku Siren ja Anniina Tirronen. Heistä viisi valittiin johtotason virkavalintaprosessissa muihin johtajavirkoihin.

Tehdyn ansiovertailun mukaan hakijoista Sand ja Kuosmanen olivat kyseiseen virkaan ansioituneimpia. Lisäksi virkaan haastateltiin Lanne ja Tryyki.

Valintapäätös perustui ansiovertailuun, joka sisälsi lisäksi myös hakijoiden henkilökohtaisen haastattelun ja haastattelussa esille tulleiden seikkojen ja hakijoiden henkilökohtaisten ominaisuuksien

arvioinnin. Kokonaisarvioinnin perusteella soveltuvin konsernipalvelujohtajan virkaan on Juhani Sand.

III.2 Asiakirjojen luovuttaminen tietopyynnön johdosta

Valituksen tekijä on 30.6.2022 lähettänyt sähköpostitse tietopyynnön konsernipalvelujohtajan rekrytointia koskevista asiakirjoista.

Ensimmäisessä vastauksessa 1.7.2022 on ilmoitettu valitusajan laskemista koskevat tiedot ja kerrottu, että pyydettyjen asiakirjojen lain mukainen luovutusaika on kuukausi, koska ne sisältävät salassa pidettäviä tietoja.

Toisen vastauksen yhteydessä 28.7.2022 on luovutettu pyydetty asiakirjat siltä osin kuin ne ovat julkisia. Hakemuksista ja ansioluetteloista on peitetty henkilötiedot ja lain mukaan salassa pidettävät yksityiselämään ja hakijan soveltuvuuden arviointiin liittyvät tiedot. Hakijoista valintaa varten laadittu ansiovertailu on luonteeltaan soveltuvuuden arviointia. Salassa pidettävien tietojen osalta on tehty epäämispäätös, joka on toimitettu pyytäjälle tiedoksi erikseen samana päivänä.

Tietopyyntöön on vastattu julkisuuslain 14 §:n mukaisesti asiakirjojen (hakemukset ja ansioluettelot) tarkastamisen ja salassa pidettävien osien poistamisen jälkeen kuukauden kuluessa tietopyynnön vastaanottamisesta.

Pyytjä on saanut valituksen vireille ja hänellä on mahdollisuus täydentää sitä tietopyyntöön saamansa vastauksen johdosta, mikäli katsoo tarpeelliseksi.

IV Valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Vastaukseen liitetään seuraavat asiakirjat:

- Aluehallituksen päätös 21.4.2022 § 74
  - o konsernipalvelujohtajan viran perustaminen ja kelpoisuusehdot
- Aluehallituksen päätös 21.4.2022 § 75
  - o virkavalintamenettely ja valintaryhmän kokoonpano
- Viranhakuilmoitus ja ohjeet ilmoittautujille
- Hakemukset ja CV:t (sisältävät salassa pidettäviä tietoja ja henkilötietoja)
- Ansiovertailu (salassa pidettävä)
- Haastatteluyhteenvedo (salassa pidettävä)
- Aluevaltuuston päätös 6.6.2022 § 75
- Anne Santalahden tietopyyntö, sähköposti 30.6.2022
- Hyvinvointialueen 1. vastaus tietopyyntöön 1.7.2022
- Hyvinvointialueen 2. vastaus tietopyyntöön 28.7.2022 + päätös salassa pidettävien tietojen epäamisestä
- Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosääntö (12.4.2022 hyväksytty)
- Ansiovertailun täydennys (salassa pidettävä)